

1- کاظم بوربور 2- دکتر سعید اسلامی

1- دانشجوی دکترای اندیشه های سیاسی دانشگاه آزاد چالوس ایران

2- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی چالوس ایران

چکیده:

اساس مقاله حاضر بررسی نظری ساختار طبقه متوسط (با تاکید بر طبقه متوسط جدید) در ایران است، و به لحاظ روش شناسی از نوع مطالعه تحلیلی می باشد که برای جمع آوری اطلاعات از روش اسنادی استفاده شده است. چارچوب نظری انتخابی برای تحلیل طبقه، بر اساس نظریات ماکس وبر و آنتونی گیدنز می باشد. زیرا در نظریات این دو صاحب نظر از سه ملاک ثروت، منزلت و قدرت (موقعیت اقتصادی، اجتماعی در کنار توانمندی و تخصص) برای تمییز دادن طبقات و اقشار اجتماعی استفاده شده است و از آنجایی که عمدتاً طبقه متوسط (جدید) را گروه بوروکرات ها تشکیل می دهند، هرچند بعضی از این افراد از لحاظ اقتصادی و درآمدی ضعیف هستند، ولی در مجموع، این افراد از نظر تحصیلات و تخصص در سطح بالایی می باشند و به همین جهت در طبقه متوسط قرار می گیرند. اما مفهوم طبقه متوسط جدید در ایران حاصل ارتباط با غرب است و مراحل صنعتی و بطنی را مانند جوامع غربی نگذرانده است، تا مفهوم طبقه متوسط بدان معنا که در غرب است، باشد. یعنی طبقه متوسط حاصل نوسازی و مدرنیزاسیون است که از جوامع غربی وارد کشور شده و این طبقه از جنبش مشروطه به این طرف رشد داشته است. در مجموع طبقه متوسط جدید با محوریت روشنفکری شکل گرفته است، چون گفتمان روشنفکران، گفتمان دموکراسی است.

کلید واژه: طبقه، طبقه متوسط قدیم، طبقه کارگر طبقه متوسط جدید، گفتمان روشنفکری